

Philipp Balthasar Gerdes

**Collegii Jurisconsultorum Gryphiswaldensis Decanus, Idemque Senior, Phil.
Balthas. Gerdes, Regii Consist. Director ... Ad Disputationem Solennem De
Probatione In Continenti ... Dn. Augustini Balthasaris, Gryphisw. Pomer. In
Auditorio Majori Habendam ... invitat**

Gryphisw[aldiae]: Höpfner, [1726]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn743871766>

Druck Freier Zugang

Gerdes, P. B.,

in A. Balthasar.

Gryph.

63.

Stug. Balthasar

COLLEGII
JURISCONSULTORUM GRYPHISWALDENSIS
DECANUS,
IDEMQUE SENIOR,
PHIL. BALTHAS. GERDES,
REGII CONSIST. DIRECTOR, JUR. D. ET PROF. ORDIN.

AD
DISPUTATIONEM SOLENNEM
DE
PROBATIONE IN CON-
TINENTI,

PRÆNOMIBLISSIMI ET CONSULTISSIMI,
Dn. AUGUSTINI BALTHASARIS,

GRYPHISW. POMER.
IN AUDITORIO MAJORI
HABENDAM

MAGNIFICUM DOMINUM RECTOREM,
GENEROsum DOMINUM PROCANCELLARIUM,
GENEROsum REGII DICASTERII SENATUM,

NEC MINUS PRÆPRIMIS
OMNIUM FACULTATUM PROFESSORES,

TUM QVOQVE
AMPLISSIMUM CIVITATIS CONSULUM
ET SENATORUM,
ET REVERENDUM MINISTERII CONSESSUM,

DEMUM
OMNES LITERAKUM PATRONOS ET FAUTORES,
Eo, quo par est, cultu & studio invitati.

Gryphisw. Typis Caroli Höpfneri, Reg. Acad. Typogr.

Ræfens Thæma argumento est, bonas Leges pro acceleranda justitia non deesse, modo non alia justitiae impedimenta injiciantur. Avertat Deus, ne hæc in continentि probatio idem in judiciis experiatur fatum, quod accidit judicio momentaneo pariter à celeritate procedendi dicto, de quo in Diss. refertur, illud ad 30. annos esse productum. Qvod si hoc in momentaneo contigerit processu, quidni justas putemus esse querelas, quæ de æternitate processuum in judicio ordinario audiuntur? Varii iisque graves justitiæ ægrotantis sunt morbi, quos omnes enumerare præfens scriptionis genus non permittit. Interim proximis duobus Seculis & nostris ætatibus Viri Præstantissimi media & consilia de emendanda justitiæ administratione exhibuerunt, quorum magnum numerum ad 80. usque recenset Dominus Doct. ERN. JOACH. WESTPHAL & adjecit *Tract de corrupt. Jurispr. orig. & medel.* Inter nævos justitiæ principem obtinere locum ejusdem protractionem, uno omnes Doctores ajunt ore. Qvamobrem non pauci veterum Germanorum statum mirifice extollunt, & aureum ipsis audit Seculum, quod tunc temporis lites uno veluti iætu extinctæ fuerint. Verum hi fumum vendunt, & ut habeant, quod scribant, antiqua laudant plerumque, præsentia fastidiunt. Etenim uti longior cunctatio ita præceps festinatio justitiæ pestis esse potest. Galicum proverbium est: *Fol juge, promie Sentence.* Deinceps veteres Germani expeditissimos quidem, & pariter injustissimos veluti per duellum finiendi lites habuere modos, quam barbariem inter Christianos laudare nefas est. Præterea apud antiquissimos Germanos arbitrium judicantis utramque fecit paginam, cunctis fere abinde dependentibus. Gravis autem in Republ. res est, ubi omnia ad arbitrium judicis redunt, quod sæpe pravum affectu, vel præceps imprudentia. Sane si nulla modi procedendi ejusque justitiæ habenda sit ratio, non opus erit, aut periculosa ac damnabilem finiendi lites

lites viam ingredi, vel istas judicis libidini permittere, sed alia brevior terminandi controversias erit ratio, ut de litibus tesseris ludatur, uti svaldet RABALÆUS, cuius verba legi possunt apud PETR. MÜLL. ad Struv. Tit. de Trans. ad §. 54. Verum licet criminosa in judicando præcipitantiam, & decisâ impetu protrusa, fulmina magis quam Sententias habeam; tamen ideo diuturnitatem processuum minime probo, sed potius detestor, & multis merito gravior habetur justitiæ protractione quam dengatio, quia, uti dicunt, *præstat, vita perire morte, quam lente & quasi articulatim discerpi.* Interim hoc malum ab omni ævo iudicia afflixit. Notum scomma: *Lites spiræ spirant, nunquam exspirant.* Speculator inter practicos sui temporis primus refert, sibi 34. annos nato causam ante nativitatem coepit commissam, ubi lis nondum erat contestata. Quid ex actis ad Fac. transmissis unum observavi processum, qui jam per Seculum vixerat, & varie agitatus novissime in appellationis instantia super exc. dilat, pro reconv. & in puncto legit. pendebat. Circumspicienti mihi causas operæ pretium visum est, indagare, cuinam principalis causa adscribenda sit, quod in Germ. lites, quas avus coepit, vix seri finiant nepotes. Multi tædiosæ litium protractionis causarum, in legum varietatem rejiciunt, qua German. iudicia confunduntur. Nam in judiciis unus ad Jus patrum, alter ad extraneum, hic ad Jus Justinianeum, ille ad Pontificium, tertius ad recessus, novatores ad obsoletas leges Germ. alius ad Glossam & communem Doctorum opinionem provocat. Ingenue, grave hoc esse malum, agnoscimus, attamen putamus ex mixtura & collisione domesticarum & extranearum legum magis studium Jurisprudentiæ reddi difficile, quam improbas protelationes generari. Deinceps Princeps huic male mederi potest, si reformationem hac in re instituat, vel si hoc inter pia vota referendum, saltem certo determinet, quodnam Jus & quo ordine in singulis locis obtineat; Alii speciatim æternitatem & multitudinem litium Juri Justiniano adscribunt, & eam cessaturam putant, modo illud tolleretur. Non moror eos, qui in Jus Justin. ex ignorantia invehunt, uti accedit AMESIO in Tract. de Consc. sæpe legum nostrarum imperito cen-

A 2

sori

fori, quia nec terminos, nec mentem juris calluit. Huc referunt GOTOFREDUM ARNOLDI, qui in *Hist. Eccles.* ad instar CAROLOSTADI in Jus Justin. insurrexisse dicitur. Verum majorem fidem mereri videntur, qui Juris Justin. scientissimi, tamen infinitos litium mœandros & diverticula Juri Justin. tribuunt, quam in rem objiciunt legum multitudinem, quasi multæ lites sint, ubi multæ leges. Attamen Reip. expedit, omnia legibus definiiri, quæ affectibus non sunt obnoxiae, nec quicquam præter necessitatem judicis libidini permitti, cum justitiæ pernicies sit, si lites à mero arbitrio judicis dependeant. Itaque tollatur Legum inutilium abundantia, ita vero, ne defectus bonarum sit. Ultimo multitudo legum Jurisprudentia studium efficit difficile, non vero diuturnitatem processuum parere videtur, si non LL. eo comparatae sunt, quales in Jure Justinianeo esse, nondum evictum est. Potius aliud apparet ex L. 13. C. de jud. ubi Imp. Justin. ait: *Reipubl. interesse, ne lites siant immortales & hominum vite modum excedant*, hinc constituit, causas civiles triennio, criminales biennio terminandas, poena pro modo admissi in judicem, litigantes, advocatos sancti, si præfixo tempore lis non finiatur. Sed dolendum est, hanc legem usu non servari. Alii à jure Canonico longissimas litium ambages arcet, & dicunt, pontifices per singularem astutiam in jure pontif. litium, calumniarum, & sycophantiarum fementem sparsisse, & uberem procrastinationum & comperendinationum campum subornasse. Cum ergo plerque judiciariæ ordinationes in Germ, juxta stylum processus Juris Can. compositæ sunt, ideo prudentiores non immerito Juri Can. & ad hujus pedem conscriptis ordinationibus judicialibus magnam culpæ partem protractæ justitiæ imputant. Etenim oculata fides docet, nimis dilationibus laxatum, solennium & formalium sepe inutilium scrupulosa observationem partibus quam judici præscriptam ligare judicis manus, quo minus processus ambages ex voto recidere queat. Plura eaque utilia hanc in rem afferri possent, si instituti ratio pateretur. Unum tamen adducendū est exemplum. Vulgo in judiciis duplex Processus est, ordinarius & summarius, distinctione vere excogitata, ne lites brevi finirentur. Processus summarius

rius omnia judicij substantialia habet, & longiori s^epius, quam decet, mora trahitur, nec ergo opus est processu ordinario, veluti longiore sufflamine litis. Pii JCti, uti BRUNNEMANNUS & alii, serio exoptarunt, ut processus ordinarius plane abrogetur. Plura ejusmodi in ordinationibus judic. occurrunt, magis ad protrahendas quam abbreviandas lites apta. Verum h^ac patiuntur emendationem, si Princeps medicam adhibeat manum. Migramus leges, quae licet in Republ. optimae sunt, nec tamen litium protractio evitabitur, donec erit hominum malitia. Primum quidem ipsi litigantes sua improbitate litem protelant, cum plerumque non bona fide sed mendaciis causas agunt. Nec enim mendacia ullibi magis quam in judiciis, ubi minime esse deberent grassantur, unde scomma illud, *si fecisti nega, est prima regula juris.* Utinam poenae, quibus mendacia Jure Rom. coercentur, hodieque servarentur! Hoc certum est, sublatis mendaciis ē judiciis, si nec actor nec reus illis uterentur, omnem processum brevissimum esse posse. Sed h^ac felicitas, donec universum stabit, non speranda erit. Deinceps eti^m litigantes ex simplicitate lites protrahere nesciunt, causidici tamen malitiam, quae illis deest, non raro supplent, quippe hi mille artibus processum æternare norunt. Unde multi omnem culpam protractarum litium in Advocatos rejiciunt. Distinguimus Rabulas ab Advocatis, horum munus laudabile, & in Republ. necessarium est, sed rabulæ, nomine Advocati superbientes, sancto hoc officio abutuntur, & variis dolis ac technis lites ex litibus serunt, easque in infinitum ducunt. Attamen quominus his principalem litium protactionis tribuamus causam, commovemur effato Imp. JUSTIN. qui in L. 3. Cod. de jud. ait: *Si judices noluerint, nullus tam audax invenitur, qui posuit, invito judge, litem protelare.* Qvibus verbis innuit, penes judicem principalem esse causam & culpam, quod lites protrahantur, cum gaudeat potestate refrenandi malas artes litigantium & advocateorum. Sed varia sunt vitia, quæ, dicente Justiniano, animis judicum in nasci solent, quibus perversi, vel ipsi lites protrahunt, aut tamen protelantibus connivent. Judices ipsi infinitis modis processum protrahunt, & hoc quidem visibiliter agunt, si in officio

officio suo sunt negligentes, vel per ignaviam aut sordes aliquem malignum affectum. Deinceps in Judices causa protractæ litis redundat, si litigantium artibus, quibus litem æternare student, obicem, cum possint, non ponant, qua in re variis ex causis connivent, vel quia venalis illis est justitia, aut accedit potentia & reverentia partis. Inter has alii referunt sportulas, quas habendi cupido judices saepe excecat, ut lites ad ditescendam sportularum capsulam duci sinant. Qapropter JCtus MANZIUS judicibus & scribis pro extrahendis mandatis, decretis, sententiis exsolvi solitam sportulam, horrendum ac stupendum appellat brutum, quod justitiæ sifit cursum, optans, hæcce justitiæ onera in Pelago sepulta jacere. Hinc prudentiores opinantur, cursum justitiæ mirifice promotum iri, si Salarium judicum & scribarum augeretur, omnibus Sportulis abrogatis. Verum hoc remedium non erit sufficiens, cum radix mali sit in judge. qui, si malus & impius est, sine sportulis litem protrahere & protelantibus connivere potest, sin talis, qualem justitiæ administrandæ præfectum exigit, & describit Mosis sofer JETRO Exod. 18. v. 21. tum & acceptis legitimis sportulis pro viribus protractionem processuum impedit. Verum hæc satis sunt & plura afferre, studio omitto, & me refero ad Dominum à ROHR in der Einleitung zur Staats-Klugheit Cap. 24. §. 28. &c. qui similiter principalem justitiæ protractæ culpam devolvit in judicem, eamque satis luculenter demonstravit. Add. PHIL. KREBS in seinen Bedenken mit vorgeschlagenen Mitteln und Remediis, welcher gestalt das hochbetrußte Justice-Wesen in bessern Stande gebracht ic. Denuo in votum desino optoque, ut omnes judges, litigantes & Advocati seria cogitent mente extremam judicialem disceptationem, quam in novissimis rerum comitiis judex omnium judicum supremus instituet, ubi momento, quo judicium habetur, & sententia proferetur, qua omnes justitiæ mastiges & litium diuturnitatis Autores ac Patronos æternum condemnabit, nec ulla aut provocatio, aut quocunque remedium impugnativam locum amplius inveniet. Jam ad rem mihi accedendum est, quæ agenda est, & cujus gratia pauciora hæc præfatus sum. Dn. CANDIDATI vitæ hactenus peractæ curriculum ipsius verbis exhibere placet.

Pri-

Primam vitæ usuram auspicatus sum, in hac ipsa Musarum sede Gryphiswaldensi. Anno hujus Seculi Primo die 20. m. Maji, Patre JACOBO BALTHASARE, J. U. D. Moral. & Hist. Ord. & Juris in hac Acad. Prof. Extraordinario, deinde Civitatis hujus Syndico, & deum Regim. Ducal. Rostoch. Consil. & Cancell. Meckl. Vice-Directore, Matreque ANNA CATHARINA GERDESEN, Dn. FRID. GERDESI, JCti, & Acad. hujus Prof. & Consist. Ecclesiaſt. Direct. Cujus in officio hodie Successor & Filius ejus PHIL. BALTH. GERDESIUS, Avunculus omni pietatis cultu devenerandus. Ulterius imagines paternæ lineaꝝ investigavit Frater JACOBUS HENRICUS BALTHASAR, in Progr. Disputationi ejus Inaug. A. 1720. præmisso. Anno 1704. Parens in Consilia Duciſ Mecklenb. adſcitus, familiæ ſuæ ſedem Rostochium tranſtulit; Sed hic triftis familiam noſtram exceptit caſus, dum Parens longe chariſſimus non ita multo poſt, nempe 1706. die 1. Maji, mihi in primo ætatis flore immatura morte abriperetur, quo factum, ut onus educationis in chariſſimam matrem, quam ſummuſ Numen diuiniſſime in meum meorumque ſolatium velit ſuperſtitem, reciderit, quod tamen, manus auxiliatrices jungente Avunculo, nunquam non paterna benevolentia me familiamque noſtram proſequente, admodum ipſi fuit ſublevatum. Matris itaque dulciſſimæ curæ ac ſollicitudini indefeffæ debeo, quod à teneris pietate innutritus, literis ſimul dedicatus ſim; hæc enim, quam primum tenera ætas ferebat, private informationi me tradidit, donec 1715. Scholam publicam frequentare, inque Clafsem ejus supremam recipi dignus habitus, in qua profeſtus!mei tunc temporis adhuc valde exigui, fideliffima informatione Dn. M. THEOD. BATTI, Rectoris tum temporis, jam vero Eccleſiaſtes ad D. Nicolai ædem, nec non Dn. JOH. ENGELBRECHTI, Con-R. jam in locum illius eveſti, per triennium, quod horum virorum ſolidiſſima informatione fruſtus ſum, haud exigua in humanioribus cepere incrementa, ita ut Anno 1718. ex Consilio proximorum Societati Academicæ nomen dederim, quo facto mox Jurisprud. studio animum dicavi. Ne vero illotis, quod ajunt, manibus Sacratif. hoc

Studi-

Studium aggrederer cum eo simul Historiam, Philosophiam
 Moralem ac Politicam, conjunxi, duce in hoc Studiorum gene-
 re electo Dn. ANDR. WESTPHALIO, Moral. & Hist. Prof.
 h. t. Rectore Magnif., cuius benevolentiam nullis non meri-
 torum officiis sum expertus, quæ quotidie adhuc dum in me
 derivantur cumulatissime. Hujus solidissima informatione ne-
 cessariis hisce Studiorum subsidiis enutritus, totum me sacræ
 Themidi mancipavi, & salutavi subsellia Viri HENN. CHR.
 GERDESHI, J. U. D. & Prof. Ordin., Reg. Consist. Directo-
 ris, Viri diurno assiduoque magnarum rerum usu Juris Con-
 sultissimi, cognati ex Matre in cineribus adhuc colendi, nec
 non Dn. PRÆSIDIS, Avunculi mei, cuius insignem in me e-
 rudiendo adhibitam curam nunquam debitum fatus laudibus
 extollere valeo. Nec enim hic fatus putabat, privatis suis in-
 formationibus & exercitationibus Studia mea quovis modo
 augere, sed & publico quoque actu Disputatorio, cum in Disp.
 sua de *Pœna adulterii ex J. div. & bim.* anno. 1719. ventilatæ Re-
 spondentis multisque aliis vicibus opponentis spartam mihi
 committeret, industriae meæ stimulos addidit. Præterea Le-
 ctionibus eius tam publicis quam privatis sedulo interfui, con-
 ciliis domesticis morem gerere, curæ semper cordique mihi fuit.
 Ab his itaque Doctoribus eruditionis subsidiis instructus con-
 svetudini receptæ ut morem gererem, anno 1723. post Festum
 Paschatos exteras petii Academias, cum paulo ante eodem anno
 ex Histor. Pomer. sub Præsid. Viri Magnif. Dn. WESTPHALII
 ventilata Disput. *de Dutum Pomeranorum in Rem. Lit. meritis*, publi-
 ce quasi Musis patriis valedixerim. Posthæc iter ingressus,
 variis in itinere perlustratis urbibus, tandem Jenam adveni.
 Hospitio ibi fruebar Excell. Dn. WALCHII, jam Prof. ibidem
 Theol. Ordinarii, cuius singularem, qua alios vincit, humanita-
 tem ac benevolentiam ob cognitionem, quæ mihi cum Soce-
 ro eius Dn. BUDDEO intercedit, quotidie in me redundantem
 absens etiam grata mente recolo; Hic itaque dum com-
 moror, in illis potissimum Studiis colligendis operam impen-
 di, quorum in Patria Academ. mea quidem ætate parcius fuit
 commercium, Prælegente ita Dn. BUDERO, J. U. jam D. &
 Biblio-

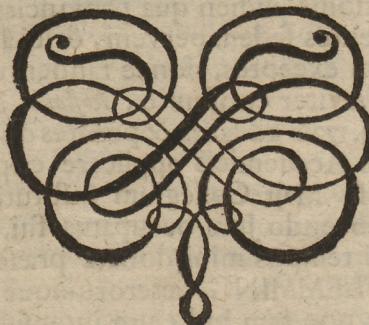
Bibliothecario solertissimo audivi Collegium Jur. Publ. ad Institut. KEMMERICHIANAS, eodem duce in Hist. Liter. Jurid. ad du-
etum Bibliothecæ STRUVIANÆ haud spernendos feci profectus.
In Histor. Univers. Germ. Historici illius Jenens. qui diu Poly-
historis nomen meruit, Dn. STRUVII, nec non Dn. SCHMEI-
TZELII, Histor. Profes. cuius familiaritate uti licebat,
informationem nec etiam sine fructu elegi. Præterea sub
moderamine Dn. GOTL. SLEVOGTHI singulis hebdo-
madibus ingenium ac lingvam publice disputando exercui,
quam in rem prostat Programma ipsius Præsidis Exercit. hujus
intimatorum de *Disputatione* fori, cui nomina Resp. sunt in-
serta, id quod iam ultimo loco exstat in Eiusd. Colle&t. de Se-
ctis & Philosophia JCtorum. Ne etiam eius, cuius in Patria
iam posueram fundamenta, quid memoria excideret, repeti-
tionis vice Collegium ad ff. absolvi prælegente D. JOH. SAM.
BRUNQVELLO, iam Prof. Hilpurgsh. Ad SCHILTERI Institut. J.
Eccles. audivi Dn. FLOERCKIUM, qui diu iam doctis scriptis
suis locum inter eruditos sibi conciliavit non postremum. Et
denique, ne Studio plane valedixisse videar Philosophico, Ce-
leberriimi Dn. WALCHII Collegio über seinen Entwurff der all-
gemeinen Gelahrhaftigkeit sedulo interfui. Contingebat etiam hoc
anno Erfordiam vilere, ridiculas ibidem ceremonias Pontifi-
ciorum in celebratione festi corporis Christi solennes specta-
turus. Præterlapsò tandem anni spatio; Jenam relinquens,
Lipsiam petii, ubi per hebdomadum intervalla tempus in per-
lustrandis Bibliothecis atque Eruditos visitando consumsi, in-
primis salutavi venerandum illud caput eruditionis canitie ca-
num LUD. MENCKENIUM iam ē vivis sublatum, nec non
omni eruditionis laude Excellentem J. B. MENCKEN., O-
LEARIUM, &c. Ab hinc *Wittebergam* discessi, ubi non mi-
nus ab eruditis, quibus Academia hæcce corruscat, svaviter in
colloquium sum admissus, utpote JCtis magni nominis WERN-
HERO, KEMMERICHO, BERGERO, MENKENIO ac BA-
STINELLERO in primis SPENERO, &, qui inter Theologos
nostræ Ecclesiæ eminet, WERNSDORFFIO. Wittebergâ Me-
tropolin atque Regiam Misniæ urbem *Dresdam* me contuli, cuius
B loci

loci auctoritate incolarumque humanitate captus, per menstruum spatium itineri moram injeci, deinde Misniam, Torgoviam, Lützen, ibique locum, quo Inclytus ille heros GUSTAVUS ADOLPHUS cecidit, oculis perlustravi, donec Wittebergam denuo atque Halam, ubi Eruditorum itidem conspectum atque consuetudinem ambiens, à THOMASIO, BOHNERO, LUDEWIGIO, GUNDLINGIO, &c. discursu eruditio exceptus sum, transiens, ad Musas Jenenses redii, atque sic porro iter direxi, Vinarium, Erfordiam, Gotham, Isenacum, ubi, perlustratis ubique notatu dignis, quæ peregrinantur literatorum desiderio expetuntur, tandem Marpurgum tendi, ubi accessum mihi paravi ad eruditos, quos inclita hæc Musarum sedes ostentat, utpote DN. A FELDEN, ZAUNSCHLIFFERUM, WOLFFIUM nuper tum Halla advenam; Confinis inde me exceptit Academia Giessensis, ubi in primis à Celeb. illo JCTorum Antistite WEBERO humaniter sum exceptus, postea Wetzlariam, sedem judicij Cameralis lustravi, tandemque Francofurtum ad Mænum Civitatem externo splendore sine pari, & à coronatione Imperat, ibique in Curia assertato exemplari Aur Bull, quod vulgo authenticum existimatur, notissimam. Hinc per Rhenum in Bataviam iter intendens prius circumiacentia loca celebriora utpote Coloniam, Moguntiam, & quæ sunt reliqua adii, quibus perlustratis tandem Ultrajectum me exceptit, ubi inter vivos deprehendi, quos salutare licuit, Antistites Jurispr. van ECK, van MOYDEN & OTTONEM, JCTum Germanum. Hinc discedens Celeberrimum illud totius Europæ Emporium Amstelodamum, sed mihi vere Angsterdamum, contendi, ubi incidi in Nebulonis honestum mentientis virum, comitem simulantis fidelissimum insidias furtivas, à quo omnibus rebus vel charissimis spoliatus, quo adverso casu valde animo perturbatus, Ultrajectum repetii, ubi præter voluntatem per menstruum fere spatium alligatus, interim Culemburgam in vicinia visitans, fidissimum amicum, cum quo amicitiae fœdus olim Jenæ sancire contigit, nomine MÜTZEN, tum Parenti Ecclesiæ ibidem Lutheranæ Pastori meritissimo offendi Substitutum, qui multa amicitiae officia in me cumulavit, cuius ope aditum mihi paravi ad JCTum ibidem locorum degen-

degentem BRINCKMANNUM nomen inter eruditos peregrinantes sat celebre. Mox autem *Ultrajectum* repetens, ulterius iter prosecutus sum *Lugdunum*, omnium celebriorem Bataviæ Academiam, & ibi magnos JCtos G. NOODT, SCHULTINGIUM, VITRIARIUM jun. alloqui honos mihi fuit; Hinc profectus *Hagam*, item *Delft*, & quæ natalibus ERASMI ROTER. inter Eruditos maxime connotuit, Roterdamum. Tandem *Amstelodamum* regressus, atque per Mare Septentr. nave *Hamburgum* profecturus, insuetus pelagi irarum fraudumque ignarus, mox Elemento admodum barbaro me vitam credidisse fero quidem expertus sum. Tanta enim maris exstigit seditio, ut singulis fere momentis naviculam nostram inenatabili profundo absorbtam iri metuerem. Adhuc magis vero de vita mea actum esse credebam, cum viderim nautam vi venti ē navi sublatum & in mare projectum ac protinus fluctibus submersum. Sed Dominus navis, qui solus ad regendam navim aptus supererat, per dies noctesque pro nostra navisque salute laborans, measque sociique in navi Nobilis Silesii, nomine ERNST FRID. de KÖLICHEN, manus socias implorabat, qua ope denegata actum de nobis fuisset, ubi tum necessitas agere iubebat, quæ non didiceram. Tandem singulari Dei clementia terram, mutilato licet navigio, appulsi, periculum vitæ evasimus. Lætus in terram *Hamburgensem* desilii, ubi in transitu vidi *Stadum*, *Glückstädam*, nec non *Altonaviam*, Hamburgi fere per mensem substiti. Abhinc *Wismariam*, inclytam supremi Appellationis iudicij qua provincias Germaniæ Svecico Sceptro parentes sedem perveni, & ibi à proximis cognatis, liberalissime sum exceptus, donec tandem quadrimestri spatio inter amicos svaviter consumto, *Rostoch.* atque *Sundum* transiens mense Jan. 1726. ad lares & penates domesticos redii. Hic animum Studiis Academicis applicare cœpi, quem in finem primo die mensis Maji Collegium Institutionum exorsus, & insuper varie docendo Jura occupatus fui, ubi ex frequentia & per omne id tempus mihi donata præsentia *Illustrisimi Domini Comitis de FLEMMING*, cæterorumque *Generofisf.* & *Nobilissf.* Dn. AUDITORUM, non tam indicium intensissimæ ipsorum in me

voluntatis collegi sed pariter hic honoris stimulus animum meum eo accedit, ut præsens arduum aggressus sim opus, ea unice intentione, quo hac ratione ius ac libertatem docendi iura consequerer.

Itaque CANDIDATUS noster nomen suum ex more recepto Amplissimæ FACULTATI JURIDICÆ professus est. Suffragata est illa honestissimo suo petito, qui ad Examen admissus talem se præstítit, qualem Visitationis Recessus in doméstico Candidato exigit. Habitís igitur cum applausu Auditorii Lectionibus cursoriis, uti dicuntur, *ad L. 4. C. de S. Trin. & fide Catb.* & ut nemo publ. de ea contendere audeat: nunc quoque Facultas in Cathedra inaugurali, de PROBATIONE IN CONTINENTI disputationum sistere decrevit. Cui panegyri ut MAGNIFICUS DOMINUS RECTOR, & GENEROSUS DOMINUS PROCANCELLARIUS PERPETUUS, GENEROSI DOMINI DICASTERII DIRECTOR & CONSILIARII, & PATRES ACADEMIÆ VENERANDI, Civitatis huius CONSULES & SENATORS amplissimi, PLURIMUM REVERENDI ECCLÆ MINISTRI, omnes denique, qui Jurisprudentiæ cùpiunt bene, Cives præsertim nostri dilectissimi, interesse, atque sic CANDIDATI nostri conatus iuvare velint, quo decet, Cultu & studio Collegii nostri & DOMINI CANDIDATI nomine etiam atque etiam rogo & contendeo.

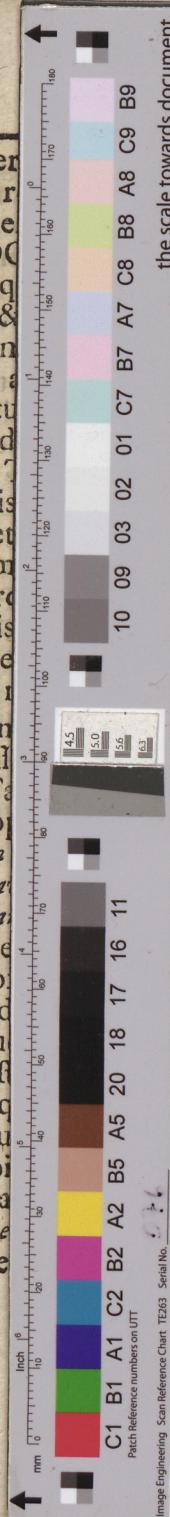
Universitäts
Bibliothek
Rostock

[http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn743871766/phys_0020](http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn743871766/phys_0020)

DFG

degentem BRINCKMANNUM nomen inter
grinantes sat celebre. Mox autem Ultrajectum r
us iter prosecutus sum *Lugdunum*, omnium ce
viæ Academiam, & ibi magnos JCtos G. NOC
TINGIUM, VITRIARIUM jun. alloq
fuit; Hinc profectus *Hagam*, item *Delft*, &
ERASMI ROTER. inter Eruditos maxime con
damum. Tandem *Amstelodamum* regressus, a
Septentr. nave *Hamburgum* prefecturus, insuetu
fraudumque ignarus, mox Elemento admodu
vitam credidisse fero quidem expertus sum.
ris exstigit seditio, ut singulis fere momentis
stram inenatabili profundo absorbtam iri met
magis vero de vita mea actum esse credebam
nautam vi venti è navi sublatum & in mare pro
tinus fluctibus submersum. Sed Dominus navis
gendarum navim aptus supererat, per dies nocte
navisque salute laborans, measque sociique in
lesii, nomine ERNST FRID. de KÖLICHEN, n
plorabat, qua ope denegata actum de nobis fuisti
cessitas agere iubebat, quæ non didiceram. Ta
Dei clementia terram, mutilato licet navigio, ap
vitæ evasimus. Lætus in terram *Hamburgensem*
transitu vidi *Stadum*, *Glückstädum*, nec non *Altona*
fere per mensem substi. Abhinc *Wismaria*
premi Appellationis iudicii qua provincias Ge
co Sceptro parentes sedem perveni, & ibi à pro
liberalissime sum exceptus, donec tandem quæ
inter amicos svaviter consumto, *Rostoch.* atqu
siens mense Jan. 1726. ad lares & penates domes
animum Studiis Academicis applicare cœpi, q
primo die mensis Maji Collegium Institutionum
insuper varie docendo Jura occupatus fui, ubi
& per omne id tempus mihi donata præsentia
mini Comitis de FLEMMING, cæterorumque Gene
DN. AUDITORUM, non tam indicium intensissimæ

B 2

the scale towards document

Image Engineering Scan Reference Chart TE63 Serial No. [redacted]